

อิทธิพลพายุนลินลากู พ่อแม่วัย 60 ฝ่าคลื่นลมแรงไปผูกเรือ ซากลับจมน้ำดับ

ข่าว

ทั่วไทย

ไทยรัฐออนไลน์

5 ส.ค. 2563 03:06 น.

SHARE

การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลมีหลักสำคัญ **3 ประการ** คือ

1. ประเมินว่าข้อมูลตรงตามต้องการหรือไม่ โดยสามารถประเมินได้จากการอ่านชื่อเว็บไซต์ ชื่อเว็บเพจ ชื่อหัวเรื่อง คำนำ สารบัญ หรือ เนื้อหา ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะสามารถประเมินได้ ตั้งแต่การอ่านชื่อเว็บไซต์ ชื่อเว็บเพจ หรือชื่อหัวเรื่องแล้ว

การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล

2. ประเมินความน่าเชื่อถือ และความทันสมัยของข้อมูล

ประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล

พิจารณาว่าข้อมูลได้มาจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือหรือไม่

ประเมินความน่าเชื่อถือของทรัพยากรข้อมูล

พิจารณาว่าข้อมูลอยู่ในรูปแบบใด เช่น หนังสือทั่วไป วารสาร นิตยสาร ข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

ประเมินความน่าเชื่อถือของผู้เขียน

พิจารณาว่าผู้เขียนเป็นใคร เป็นของสำนักพิมพ์หรือเว็บไซต์ใด

ประเมินความทันสมัยของข้อมูล

พิจารณาวันเดือนปีที่ข้อมูลถูกเผยแพร่ หรือผลิต

การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล

3. ประเมินระดับเนื้อหาของข้อมูล โดยข้อมูลสามารถแบ่งได้ 3 ระดับ ได้แก่

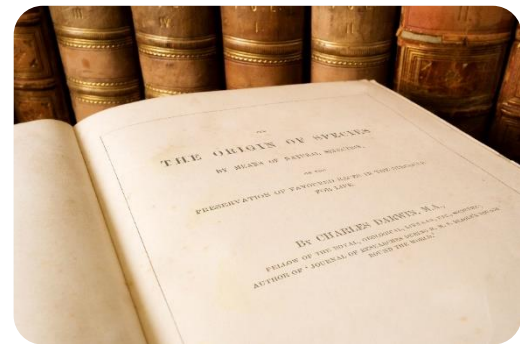
ข้อมูลปฐมภูมิ

เป็นข้อมูลที่ได้จากการ
ค้นคว้าโดยตรงของผู้เขียน
เช่น รายงาน วิจัย วิทยานิพนธ์

ข้อมูลทุติยภูมิ

เป็นการนำข้อมูลปฐมภูมิ
มาเขียนเรียบเรียงใหม่
โดยระบุแหล่งที่มาอย่างชัดเจน

ข้อมูลตติยภูมิ

เป็นการชี้แนะแหล่งข้อมูล
ปฐมภูมิและทุติยภูมิ เช่น
บรรณานุกรม เอกสารอ้างอิง

การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ ข้อมูลที่เราจะนำมาใช้งานจะต้องมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแหล่งที่มีการรวบรวมข้อมูลอย่างมีหลักเกณฑ์ มีแหล่งอ้างอิง เชื่อถือได้ โดยแหล่งข้อมูล ที่เชื่อถือได้ เช่น

ข้อมูลจากเจ้าของ
ข้อมูลโดยตรง

ข้อมูลจากองค์กร
หรือผู้เชี่ยวชาญ

ข้อมูลจาก
หน่วยงานของรัฐ

การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล

การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้ PROMPT เป็นวิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยการตั้งคำถาม **มี 6 ขั้นตอน** ดังนี้

การนำเสนอ (Presentation)

คำถามเช่น ข้อมูลที่ได้
มีความชัดเจนหรือไม่
ภาษาที่ใช้ถูกต้องหรือไม่

ความสัมพันธ์ (Relevance)

คำถามเช่น ข้อมูลนั้นมีรายละเอียด
มากเกินไปหรือไม่ ข้อมูลนั้นมีจุดเน้นอะไร
ข้อมูลนั้นมีคำสำคัญที่ต้องการหรือไม่

การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล

วัตถุประสงค์ (Objectivity)

คำถามเช่น คำถามเกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องการ

วิธีการ (Method)

คำถามเช่น ข้อมูลนี้มีวิธีการ
ในการรวบรวมข้อมูลอย่างไร

การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล

พิสูจน์หรือยืนยัน (Provenance)

คำถามเช่น ข้อมูลนั้นได้มาจากแหล่งข้อมูลใด
และแหล่งข้อมูลนั้นเชื่อถือได้หรือไม่

เป็นปัจจุบัน (Timeliness)

คำถามเช่น ข้อมูลนั้นเผยแพร่เมื่อใด
ตีพิมพ์เมื่อใด

การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล

เหตุผลวิบัติ เป็นการใช้เหตุผลที่ผิดพลาด ขาดความน่าเชื่อถือในการนำเสนอข้อมูล ซึ่งหากนำข้อมูลเหล่านี้ไปเผยแพร่ อาจทำให้ผู้รับข้อมูลเกิดความเข้าใจผิดได้ โดยเหตุผลวิบัติมีหลายประเด็น เช่น

1 การสรุปด้วยความไม่รู้ (Appeal to Ignorance) คือ การแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ร่วมกัน และบางเรื่องไม่มีใครทราบข้อมูลนั้น จนทำให้อ้างความไม่รู้เพื่อหาข้อเท็จจริงนั้น เช่น

สถานการณ์ : มีผู้ชายคนหนึ่งต้องการแวะซื้อของที่ตลาดกลางชุมชน แต่วันนั้นที่จอดรถเต็ม ชายคนดังกล่าวจึงนำรถของตนไปจอดไว้หน้าบ้านของผู้หญิงคนหนึ่ง เนื่องจากเห็นว่าเป็นพื้นที่ว่าง และคิดว่าตนเองคงจะไปซื้อของไม่นาน เมื่อผู้ชายเจ้าของรถเดินกลับมาที่รถของตน จึงพบว่า ผู้หญิงเจ้าของบ้านแจ้งให้ตำรวจมายกรถของตนออกไป เนื่องจากผู้หญิงเจ้าของบ้านจะขับรถออกไปข้างนอก

ปัญหาที่เกิดขึ้น : ผู้ชายเจ้าของรถนำรถมาจอดขวางทางเข้า-ออกบ้านผู้อื่น ด้วยเพราะไม่ทราบว่า การจอดรถขวางทางเข้า-ออกบ้านของผู้อื่นนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ เนื่องจากจะทำให้ผู้อื่นนั้นได้รับความเดือดร้อนจากการกระทำของตน

การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล

2

การสรุปเหมารวม (Converse Accident) คือ การสรุปเหตุผลโดยเหมารวมข้อสรุป หรือข้อตกลงต่าง ๆ เช่น

สถานการณ์

: นิดกับน้ำเป็นเพื่อนร่วมห้องกันซึ่งนิดเป็นคนจีนที่มีผิวขาว ดวงตาสีดำ ผมสีน้ำตาล ส่วนน้ำเป็นคนไทยที่มีลักษณะเป็นผิวสองสี ดวงตาโตสีน้ำตาล ผมสีดำ ซึ่งบุคคลทั้งสองมีลักษณะแตกต่างกันอย่างชัดเจน จึงสรุปได้ว่า คนไทยจะต้องมีผิวสองสี ดวงตาโตสีน้ำตาล และผมสีดำ

ปัญหาที่เกิด

: คนไทยทุกคนไม่ได้มีรูปร่างหน้าตาที่เหมือนกัน เนื่องจากพันธุกรรมที่มีความแตกต่างกันมาตั้งแต่กำเนิด บางคนมีดวงตาสีน้ำตาล สีดำ หรือสีฟ้า บางคนมีผมสีน้ำตาลหรือสีดำ และบางคนมีรูปร่างสูงหรือเตี้ยลักษณะที่ต่างกันเหล่านี้จะขึ้นอยู่กับพันธุกรรมที่ได้มาจากพ่อแม่ จึงทำให้คนไทยมีรูปร่างลักษณะที่ต่างกันไป

(ตัวอย่างข่าวเหตุผลวิบัติ)

17 นาที • ๘

ไขหวัดไวรัสโคโรน่า ไทยกลุ่มเสี่ยงอันดับ 1 แล้ว !!

นายเอ : คนจีนคือคนที่นำพาหะนำโรคมารึเปล่า

น.ส.บี : ใช่ค่ะ เห็นแถวกรุงเทพ คนจีนเยอะมาก ควรอยู่ห่างๆไว้

นายซี : น่ากลัว

แหล่งที่มา เพจข่าว

หมายเหตุ ชื่อบุคคลเป็นนามสมมติ

งานกลุ่ม

ให้แต่ละกลุ่มพิจารณาข้อมูลต่อไปนี้ แล้วบอกขั้นตอนการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยใช้ PROMPT

จากการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2562 เรื่องความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล พบว่า ผู้ใช้รู้จักและเคยทำการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัลในการทำกิจกรรม ดังนี้ กรอกรหัสที่ใช้ได้ครั้งเดียว (รหัส OTP) เพื่อยืนยันการชำระสินค้า/บริการออนไลน์ ร้อยละ 91.6 สมัครใช้บริการออนไลน์ของภาคเอกชน ร้อยละ 85.9 เข้าใช้บริการออนไลน์ภาคเอกชน โดยการยืนยันด้วยรหัสผ่านที่ตั้งขึ้น ร้อยละ 82.1 กรอกตัวเลขบัตรเครดิตและเลขหลังบัตรเครดิต (CVV) เพื่อชำระเงินออนไลน์ ร้อยละ 77.5 กรอกข้อมูลส่วนตัว เพื่อสมัครใช้บริการ e-Wallet ร้อยละ 76.5 และสมัครใช้บริการออนไลน์ของภาครัฐ ร้อยละ 67.8

ที่มา : สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)

ตัวอย่าง

ขั้นตอนการประเมิน	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
1. การนำเสนอ	ข้อมูลมีความชัดเจนจากรายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2562
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

แนววิธีการใส่-ทิ้งหน้ากากอนามัยถูกวิธี

กรมอนามัย แนววิธีการใส่และทิ้งหน้ากากอนามัยถูกวิธี ย้ำต้องล้างมือทุกครั้งก่อนใส่-หลังทิ้ง

สำหรับวิธีการเลือกหน้ากากอนามัยที่เหมาะสมนั้น ให้พิจารณาด้านนอกและด้านในของหน้ากากให้ชัดเจน ต้องไม่มีกลิ่นผิดปกติ ไม่เปราะเปื้อนและไม่มีตำหนิ ต้องคลุมจมูกและปาก สายคล้องหูต้องไม่ฝืดขาดและต้องไม่มีส่วนใดหลุดออกจากหน้ากาก แถบปรับกระชับดั้งจมูกต้องยึดแน่นและต้องไม่หลุดออกง่ายขณะใช้ ก่อนสวมหน้ากากควรล้างมือให้สะอาดด้วยสบู่ หรือใช้เจลแอลกอฮอล์ล้างมือ และห้ามใช้หน้ากากร่วมกับคนอื่น การใส่หน้ากากอนามัยที่ถูกต้อง ให้นำด้านที่ติดซับน้ำไว้ด้านในซึ่งจะมีลักษณะพื้นผิวนุ่มกว่าเพื่อติดซับเหงื่อ น้ำมูก น้ำลาย จากการไอจาม และนำด้านมันที่ไม่ติดซับน้ำไว้ด้านนอกซึ่งส่วนใหญ่เป็นด้านที่มีสีเพื่อป้องกันการซึมซับของเหลวหรือละอองจากภายนอกเข้ามา

“ทั้งนี้ หน้ากากอนามัยที่ใช้แล้วหากเกิดการฝืดขาด ใส่แล้วไม่กระชับ หรือเป็นสารคัดหลั่ง เช่น น้ำมูก น้ำลาย หรือเปียกน้ำ ให้เปลี่ยนใหม่ทันที ส่วนวิธีการกำจัดหน้ากากอนามัยที่ใช้แล้ว หากเป็นผู้ป่วยในโรงพยาบาลให้ทิ้งลงในถังขยะติดเชื้อที่มีสัญลักษณ์แสดงให้เห็นชัดเจน ส่วนประชาชนทั่วไปให้ทิ้งลงในถังขยะที่มีฝาปิด ที่สำคัญต้องล้างมือด้วยน้ำและสบู่ทุกครั้งทั้งก่อนใส่และหลังทิ้งหน้ากากอนามัยเพื่อสุขอนามัยที่ดี ซึ่งการล้างมือเป็นวิธีที่ง่ายและป้องกันโรคได้ดี โดยควรปฏิบัติอย่างถูกวิธีตาม 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ฝ่ามือถูกัน 2) ฝ่ามือถูหลังมือและนิ้วถูขอกัน 3) ฝ่ามือถูฝ่ามือและถูขอกัน 4) หลังนิ้วมือถูฝ่ามือ 5) ถูนิ้วหัวแม่มือโดยรอบด้วยฝ่ามือ 6) ปลายนิ้วมือถูฝ่ามือ และ 7) ถูรอบข้อมือแล้วล้างออกด้วยน้ำสะอาด แต่หากไม่สะดวกในการล้างมือ สามารถใช้เจลล้างมือแทนก็จะช่วยป้องกันเชื้อโรคได้ดีเช่นกัน” อธิบดีกรมอนามัยกล่าว

ที่มา : <https://www.thaihealth.or.th/Content/51201-แนววิธีการใส่-ทิ้งหน้ากากอนามัยถูกวิธี.html>

สืบค้นเมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563

1. จากข้อมูลข้างต้น มีความน่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. เหตุผลหรือหลักการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลเป็นอย่างไร